



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členov senátu JUDr. Z. Ďurišovej a JUDr. Štefana Šatku, v právnej veci žalobcu: **P. W. – S., s. r. o.**, ul. E., 010 01 Žilina, IČO: X., zast. JUDr. D. D., advokátom, A., 017 01 P., proti žalovanému: **JUDr. Z. M. F.**, správca konkurznej podstaty úpadcu V., a. s. v konkurze, R. ul., 017 01 P., IČO: X., **o určenie pravosti popretej pohľadávky v sume 561 866,10 Sk**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10 Cbi 25/2007-102 zo dňa 14. novembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10 Cbi 25/2007-102 zo dňa 14. novembra 2007 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave určil, že pohľadávka žalobcu v sume 561 866,10 Sk je v konkurze na majetok úpadcu V., a. s., P., IČO: X., zistená a pre účely uspokojenia patrí medzi ostatné pohľadávky proti podstate, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu (§ 31 ods. 6 písm. l zákona č. 328/1991 Zb.).

V odôvodnení sa konštatuje, že žalobca sa žalobou (po úprave petitu zo dňa 14. 11. 2007) domáhal, aby súd určil, že jeho pohľadávka v sume 561 866,10 Sk je zistená ako pohľadávka proti podstate podľa § 31 ods. 6 písm. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej ZKV).

Určovacia žaloba proti správcovi konkurznej podstaty úpadcu (30. 04. 2007) bola na súde podaná včas.

Konkurz na majetok úpadcu V., a. s., P., bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11K 123/2004–144 zo dňa 04. 10. 2005 s tým, že za správkyniu konkurznej podstaty bola ustanovená žalovaná, na ktorú prešlo oprávnenie nakladať s majetkom podstaty (§ 14 ods. 1 písm. a/ ZKV).

Úpadca ako vlastník a prenajímateľ nehnuteľnosti – objektu č. 07, výrobné haly bol v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako nájomcom na základe zmluvy zo dňa 20. 10. 2004 a dodatkov k nej, pričom nájomný vzťah bol dohodnutý na dobu určitú, v trvaní 5 rokov od 15. 11. 2004. Nájomný vzťah trval aj po vyhlásení konkurzu do 13. 10. 2006, kedy bol ukončený z dôvodu, že nájomca sa stal podielovým spoluvlastníkom predmetu nájmu. Žalobca bol dlžníkom úpadcu z titulu neuhradeného nájmu za užívanie predmetného objektu č. 07.

Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu v Žiline č. k. 11Cb 141/2005-66 si prvostupňový súd osvojil nasledovné skutočnosti: Súdny exekútor vydal dňa 06. 12. 2004 pod číslom Ex 1591/04 upovedomenie o začatí exekúcie proti spoločnosti V., a. s., P., v prospech V.i Bratislava, a. s., Bratislava, (V.).

Exekučným príkazom pod rovnakým číslom zo dňa 03. 02. 2005 nariadil exekúciu prikázaním pohľadávky, ktorú mal povinný V., a. s., proti svojmu dlžníkovi P. W. – S., s. r. o., Žilina, z titulu nájomného za nebytové priestory za mesiace marec, apríl a máj 2005, a tiež za mesiace jún až september 2005, ktoré vyfakturovala až správkynia konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu, keďže spoločnosť V., a. s., bola nefunkčná. Žalobca však dlžné nájomné v sume 561 866,10 Sk neuhradil súdnemu exekútorovi, ale žalovanej - správkyni konkurznej podstaty.

Podľa § 108 ods. 1 Exekučného poriadku, spoločnosť V., a. s., ako povinný v exekučnom konaní stratila právo na vyplatenie pohľadávky dňom, keď bol jej dlžníkovi P. W. – S., s. r. o., doručený príkaz na začatie exekúcie. Ak pohľadávka povinného po doručení exekučného príkazu ešte nie je splatná, vyplatí ju dlžník povinného len čo sa stane splatnou.

Je nesporné, že sa jedná o pohľadávky, ktoré spoločnosti V., a. s., vznikli pred vyhlásením konkurzu. K strate majetkového práva na pohľadávky došlo teda ešte pred vyhlásením konkurzu, a preto sa už tieto pohľadávky nemohli stať súčasťou konkurznej podstaty úpadcu.

Keďže spoločnosť P. W. - S., s. r. o., splatné pohľadávky exekútorovi nevyplatila bezodkladne po doručení exekučného príkazu, resp. po tom, ako sa jednotlivá pohľadávka stala splatnou, V. využila svoje právo podľa § 109 ods. 1 prvá veta Exekučného poriadku a vo vlastnom mene sa domáhala, aby jej dlžník povinného vyplatil prikázané pohľadávky. To znamená, že OS Žilina v konaní č. 11 Cb 141/2005 nerozhodoval o majetku, ktorý by mal patriť do konkurznej podstaty v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 ZKV, keďže úpadca stratil svoje majetkové právo na pohľadávky voči žalobcovi pred vyhlásením konkurzu. Preto tento súd nepochybil, keď konanie neprerušil.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že právne odlišná situácia by nastala v prípade, keby pohľadávka z nájomného vznikla a stala sa splatnou po vyhlásení konkurzu.

Žalovaná správkyňa konkurznej podstaty teda od žalobcu prijala plnenie, ktoré jej s ohľadom na to, že úpadca stratil majetkové právo na toto plnenie ešte pred vyhlásením konkurzu, nepatrilo .

V tomto konaní sa jedná o prijatie plnenia bez právneho dôvodu, ktoré sa musí vydať (§ 451 OZ).

Keďže táto pohľadávka vznikla žalobcovi voči žalovanému v priebehu konkurzu, jedná sa o pohľadávku proti podstate v zmysle ustanovenia § 31 ZKV.

Pohľadávky proti podstate sú z titulu ich vzniku a poradia ich uspokojenia v konkurze definované v § 31 ods. 6 ZKV písm. a/ až 1/, pričom pohľadávka žalobcu patrí podľa písm. 1/ citovaného ustanovenia medzi ostatné pohľadávky, ktoré vznikli v priebehu konkurzu. Podľa odseku 7, ak nemožno uspokojiť v celom rozsahu pohľadávky toho istého poradia, uspokojujú sa pomerne.

Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Prvostupňový súd priznal žalobcovi trovy konania v sume 48 871 Sk.

Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie. Uviedol, že vyhlásením konkurzu sa s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d/ ZKV zo zákona prerušujú súdne a iné konania, t .z., i konania exekučné, ktoré začali pred vyhlásením konkurzu, ktoré sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo, ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené. Preto vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu dňa 04. 10. 2005 došlo k prerušeniu exekučného konania pod číslom 1591/04, v ktorom si Všeobecná zdravotná poisťovňa Bratislava, a. s., uplatnila svojim návrhom zo dňa 25. 10. 2004 svoje nároky na vymáhanie pohľadávky vo výške 933 387 Sk, vyplývajúce z vykonateľného exekučného titulu – platobný výmer č. 1018/2004, 1265/2004, 1079/2004, zo dňa 13. 09. 2004, voči povinnému – V. – V., a. s., P..

Oprávnený - V., si však zároveň svoj nárok (ktorý uplatňoval v exekučnom konaní) uplatnil v konkurznom konaní ako konkurzný veriteľ, prihláškou zo dňa 28. 11. 2005. Medzi uplatnenými pohľadávkami sa nachádzajú aj pohľadávky vyplývajúce z platobných výmerov č. 1018/2004, 1265/2004 a 1079/2004, na ktoré znie príkaz na začatie exekúcie vydaný v EÚ1591/04. Na prieskumnom pojednávaní dňa 05. 12. 2005 boli uplatnené nároky V. uznané ako pohľadávky 1. triedy podľa § 32 ods. 2 písm. a/ ZKV. Je preto právne neakceptovateľné, že súdne konanie vedené na OS v Žiline č. k. 11 Cb 141/2005 nebolo zo zákona prerušené, pričom bolo začaté na návrh V., z dôvodu podľa § 109 ods. 1 veta prvá, EP ešte pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu. Toto konanie sa jednoznačne týkalo nárokov V., ktoré mali byť z podstaty uspokojené, a ktoré jej boli SKP už

05. 12. 2005 v konkurznom konaní priznané. Preto malo byť uvedené konanie prerušené. Žalovaný zastáva názor, že prerušením uvedeného exekučného konania č. 1591/04 prišlo zároveň i k prerušeniu účinkov vydaného príkazu na začatie exekúcie, t. z., od momentu vyhlásenia konkurzu na majetok povinného bola tiež prerušená – „pozastavená“ účinnosť povinnosti žalobcu ako dlžníka povinného vyplácať nájomné V. ako oprávnenému. Z uvedeného logicky vyplýva, že po vyhlásení konkurzu táto povinnosť žalobcu sa opätovne vzťahuje len voči povinnému, ktorý je v konkurze, a to bez ohľadu na skutočnosť, že žalobca ako dlžník povinného si túto povinnosť neplnil do vyhlásenia konkurzu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca vyhlásením konkurzu na majetok povinného nesmel a nesmie vyplatiť pohľadávku nájomného oprávnenému.

Domnieva sa, že prvostupňový súd vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ako správca konkurznej podstaty sa domnieva, že prvostupňový súd vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a oprávnene prijal plnenie výške 561 866,10 Sk, spočívajúce v nájomnom z nebytových priestorov za obdobie mesiaca marec 2005 až 03. 10. 2005.

Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobný návrh v celom rozsahu zamietne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že požiadal žalovaného – správcu konkurznej podstaty, o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré si uplatnil vo forme pohľadávky proti podstate, ktorú však žalovaný poprel. Zastáva názor, že nie je správne, aby mal zaplatiť uvedené nájomné dvakrát, dvom subjektom, preto sa žalobou zo dňa 25. 05. 2007 (po úprave petitu dňa 14. 11. 2007) domáhal, aby súd určil, že jeho pohľadávka v sume 561 866,10 Sk je zistená ako pohľadávka proti postate podľa § 31 ods. 6 písm. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Jedná sa o pohľadávku, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu a ide o pohľadávku proti podstate v zmysle ZKV. Rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za správne a navrhuje ho ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O. s. p.), prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v znení zákona č. 384/2008 Z. z., účinného od 15. októbra 2008, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť napadnutého rozhodnutia a jeho odôvodnenia a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje.

Na doplnenie uvádza, že medzi sporovými stranami nie je sporné, že žalobca sa stal dlžníkom povinného - žalovaného v prospech oprávneného (V.) na základe exekučného príkazu č. EX 1591/04 zo dňa 03. 02. 2005, doručeného mu 07. 02. 2005, a to prikázaním pohľadávky vo výške ceny nájmu na základe Zmluvy o nájme časti objektu č. 07.

Podľa § 108 ods. 1 Exekučného poriadku (EP), povinný stráca právo na vyplatenie pohľadávky dňom, keď sa dlžníkovi povinného doručil príkaz na začatie exekúcie. Dlžník je povinný oprávnenému vyplatiť pohľadávku a v prípade, že si nesplní povinnosť, oprávnený môže vo vlastnom mene domáhať sa od dlžníka povinného na všeobecnom súde vyplatenie tejto pohľadávky (§ 109 EP).

Z uvedeného je nepochybné, že momentom doručenia exekučného príkazu žalobcovi, stratil žalovaný (V., a. s., P.) právo na vyplatenie pohľadávky - ceny nájmu, za rozhodné obdobie v zmysle uzavretej zmluvy o nájme. Dlžník povinného má zákaz vyplatiť pohľadávku povinnému a povinný stráca právo prijať plnenie z pohľadávky, právo pohľadávku postúpiť a právo pohľadávku započítať. K strate oprávnenia povinného vo vzťahu k pohľadávke vymedzenej exekučným príkazom došlo dňa 07. 02. 2005, t. j., ešte pred vyhlásením konkurzu na jeho majetok, a preto predmetná pohľadávka už netvorila súčasť konkurznej podstaty úpadcu. Povinnosť žalobcu na plnenie vyplývajúca z vydaného exekučného príkazu nebola vyhlásením konkurzu prerušená, ako to nesprávne žalovaný interpretuje v odvolaní. Tým, že žalobca nesplnil exekučný príkaz a dlžné nájomné v sume 561 866,10 Sk neuhradil na účet súdnemu exekútorovi, ale žalovanému, získal tým žalovaný bezdôvodné obohatenie, ktoré v zmysle § 451 OZ musí vydať. Z obsahu spisu a doložených dôkazov je nesporné, že pohľadávka, ktorú si žalobca uplatnil v konkurznom konaní, je pohľadávkou proti podstate v zmysle § 31 ZKV.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 224 ods. 1 v spojení s ustanovením

§ 142 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd mu napriek tomu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu vznikli len trovy právneho zastúpenia, ktoré si v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p. nevyčísľil ani vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, ani v priebehu ďalšieho konania až do rozhodnutia vo veci, resp. do troch pracovných dní od jeho vyhlásenia, hoci informácia o vyhlásení rozhodnutia zo dňa 28. 11. 2008 bola zverejnená včas na úradnej tabuli Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 28. novembra 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.